

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 3Co/260/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7716216876
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 06. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Angelika Sopoligová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2019:7716216876.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Angeliky Sopoligovej a členov senátu JUDr. Evy Feťkovej a JUDr. Ladislava Duditša v spore žalobcu V. H., I.. XX.X.XXXX, Z. O. XX, zastúpeného JUDr. Jánom Kizivatom, advokátom, Michalovce, kpt. Nálepku 8 proti žalovanej Slovenskej republike, za ktorú koná Generálna prokuratúra Slovenskej republika, Štúrova 2, Bratislava, o náhradu škody, o odvolaní žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Michalovce č.k. 14C/252/2016-153 zo dňa 27. februára 2018

rozhodol:

I. P o t v r d u j e rozsudok v časti vyhovujúceho výroku o povinnosti žalovaného zaplatiť žalobcovi sumu 13.686,66 eur spolu s 5 % úrokom z omeškania ročne zo sumy 3.686,66 eur od 18.08.2016 do zaplataenia do troch dní od právoplatnosti rozsudku, ako aj vo výroku o trovách konania.

II. M e n í rozsudok v časti vyhovujúceho výroku o povinnosti žalovaného zaplatiť žalobcovi úroky z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 10.000,- eur od 18.08.2016 do zaplataenia tak, že v tejto časti žalobu z a m i e t a.

III. P r i z n á v a žalobcovi proti žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Michalovce (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „súd“) rozsudkom označeným v záhlaví rozhodol v tomto znení:

I. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu 13.686,66 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 13.686,66 Eur od 18.8.2016 do zaplataenia a to všetko do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

II. P r i z n á v a žalobcovi náhradu trov konania v plnej výške 100 %.

2. Predmetom konania je žaloba žalobcu doručená súdu prvej inštancie dňa 25.11.2016, ktorou sa žalobca domáhal proti žalovanému náhrady škody podľa zákona č. 514/2003 Z.z. a nemajetkovej ujmy s poukazom na zákon č. 58/1969 Zb. z dôvodu, že uznesením vyšetrovateľa PZ zo dňa 2.9.2003 bolo proti žalobcovi vznesené obvinenie pre trestný čin nedovoleného prekročenia štátnej hranice spáchaného formou spolupáchateľstva podľa § 171a ods. 1,2 ods. 2 písm. a/-k/, § 9 ods. 2 Trestného zákona (ďalej len „TZ“), ktorého sa mal žalobca dopustiť na tom skutkovom základe, ktoré je uvedené v odôvodnení predmetného uznesenia.

3. Žalobu odôvodnil tým, že uznesením vyšetrovateľa PZ zo dňa 2.9.2003 mu bolo vznesené obvinenie pre trestný čin nedovoleného prekročenia štátnej hranice spáchaného formou spolupáchateľstva podľa

ust. § 171a ods. 1, 2 písm. a/k § 9 ods. 2 TZ, ktorého sa mal žalobca dopustiť na skutkovom základe tak, ako je uvedené v odôvodnení predmetného uznesenia. Voči predmetnému uzneseniu o vznesení obvinenia zahlásil žalobca sťažnosť priamo na výsluchu, ktorú žalobca ako obvinený prostredníctvom obhajcu písomne odôvodnil v rámci podania zo dňa 12.9.2003, označeného ako sťažnosť obvineného proti uzneseniu o vznesení obvinenia, ktorá bola OČTK odoslaná dňa 16.9.2003. O predmetnej sťažnosti rozhodoval prokurátor OP Michalovce, pričom uznesením prokurátora zo dňa 18.9.2003 sp.zn. Pv 1364/2003-127 bola sťažnosť žalobcu ako obvineného zamietnutá ako nedôvodná. Na základe uznesenia OS Michalovce zo dňa 12.9.2003 sp.zn. 2Tp/110/03 bol žalobca vzatý do väzby, ktorá u žalobcu ako obvineného začala plynúť dňa 10.9.2003. Proti uvedenému uzneseniu v rámci svojho výsluchu podal žalobca ako obvinený ústne do zápisnice sťažnosť, ktorú následne prostredníctvom splnomocneného obhajcu odôvodnil a doplnil písomným podaním zo dňa 12.9.2003, ktoré bolo na OS Michalovce doručené dňa 16.9.2003. Príslušný orgán KS Košice uznesením zo dňa 8.10.2003 č.k. 5Tpo/118/03-54 zrušil uznesenie OS Michalovce zo dňa 12.9.2003 sp.zn. 2Tp 110/03, a žalobcu ako obvineného z väzby prepustil. Na základe výsledkov vyšetrovania v rámci vyššie uvedeného trestného konania došlo zo strany prokurátora OP Michalovce k podaniu obžaloby voči žalobcovi ako obvinenému za trestný čin nedovoleného prekročenia štátnej hranice, spáchaného formou spolupáchatelstva, o ktorej skutočnosti bol žalobca ako obvinený upovedomený podaním OP Michalovce zo dňa 17.3.2009 č.k. Pv 1364/03-503, ktoré bolo obhajcovi žalobcu ako obvineného doručené dňa 25.3.2009. Trestným rozkazom OS Michalovce zo dňa 30.4.2010 č.k. 15T/53/2009-1899 bol žalobca ako obžalovaný uznaný za vinného zo spáchania trestného činu podľa § 171a ods. 1 TZ, účinného do 31.8.2003 s použitím § 53 ods. 1,2 TZ, a odsúdený k úhrnnému peňažnému trestu v sume 1.000 Eur. Podaním zo dňa 4.6.2010 žalobca podal voči trestnému rozkazu odpor. Rozsudkom OS Michalovce zo dňa 26.2.2014 č.k. 15T/53/2009-1981 bol žalobca ako obžalovaný oslobodený spod obžaloby, nakoľko nebolo dokázané, že spáchal skutky, ktoré boli žalobcovi ako obžalovanému kladené mu za vinu. Proti citovanému rozsudku podal odvolanie prokurátor, ktoré odvolanie KS Košice uznesením zo dňa 4.3.2015 č.k. 4To/65/2014-2026 zamietol. Rozsudok OS Michalovce zo dňa 26.2.2014 č.k. 15T53/2009-1981 spojený s uznesením KS Košice, zo dňa 4.3.2015 č.k. 4To/65/2014-2026 nadobudli právoplatnosť a vykonateľnosť dňa 4.3.2015, čím došlo k právoplatnému skončeniu veci dňa 4.3.2015.

4. Vzniknutú škodu - náhradu škody žalobca špecifikoval v zmysle citovaných zákonných ustanovení, nakoľko v rámci trestného konania, vedeného pod sp.zn. 15P 59/2009 bol žalobca ako obžalovaný zastúpený obhajcom a to od 10.9.2003 do 4.3.2015 JUDr. Jánom Kizivatom a zo strany poškodeného bola poskytnutá úhrada za poskytnuté právne služby v celkovej výške 3.686,66 eur s DPH, keďže v danom prípade došlo ku kumulatívne naplneniu všetkých predpokladov vzniku objektívnej zodpovednosti za škodu. Rovnako žalobca špecifikoval aj nemajetkovú ujmu v celkovej sume 10.000,- eur v zmysle článku 5 ods. 1, ods. 5 vyhlášky MF SR č. 209/1992 Zb., keďže vznesené obvinenie a trestné stíhanie malo nepriaznivý dopad voči jeho osobe a to aj s apelom na to, že má trvalé bydlisko v obci Voľa, kde zastával funkciu starostu obce, so zreteľom aj na ďalšie uvádzané skutočnosti odôvodnené v bode 4/ napadnutého rozsudku.

5. Mal za to, že orgánom konajúcim v mene žalovaného, ako príslušný orgán na predbežné prerokovanie nároku žalobcu na náhradu škody, spôsobenej pri výkone verejnej veci, ako aj na konanie v mene SR v rámci predmetného súdneho konania je GP SR. Poukázal na ust. § 25 ods. 1,2, § 9 ods. 1 písm. b/ zákona č. 58/1969, § 4 ods. 1 písm. f zák.č. 514/2003, § 38 ods. 1 písm. a, b, c/ zák.č. 153/2001 Z.z. o prokuratúre, § 230, § 231 Trestného poriadku (ďalej len „TP“), ako aj názor vyjadrený v rozsudku NS SR zo dňa 30.3.2011 sp.zn. 3Cdo/194/2010, rozsudok KS Banská Bystrica zo dňa 26.2.2014 sp.zn. 17Co/984/2013.

6. Na základe vykonaného dokazovania a jeho vyhodnotenia, súd prvej inštancie vec právne posúdil v zmysle ust. § 3 ods. 1,2 zákona č. 514/2003 Z.z. (ďalej len „zákon“), § 5 ods. 1,2, § 6 ods. 1, § 15 ods. 1,2, § 16 ods. 4, § 17 ods. 1-4, § 18 ods. 1,3, § 19 ods. 1-3, § 27 ods. 2 zákona, § 1 ods. 1 zák.č. 58/1969 Zb. ako aj § 2 a 5 ods. 1 tohto zákona, § 517 ods. 1,2 OZ, § 3 ods. 1 nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z. účinného od 1.1.2015 s tým, že dospel k záveru o dôvodnosti podanej žaloby, nakoľko nárok na náhradu škody spôsobenej začatím a vedením trestného stíhania, ktoré neskončilo právoplatným odsúdením je špecifickým prípadom zodpovednosti štátu podľa zákona č. 514/2003 Z.z. účinného od 1.7.2004 a rovnako aj podľa predtým platného zákona č. 58/1969 Zb. o zodpovednosti za škodu spôsobenú rozhodnutím orgánu štátu alebo jeho nesprávnym úradným postupom (ďalej len zákon č. 58/1969 Zb. účinného do 30. júna 2004) a postupom v zmysle zákona č. 58/1969 Zb. účinného

do 30.6.2004. Mal za to, že ak došlo k zastaveniu trestného stíhania alebo k oslobodeniu spod obžaloby, treba s prihliadnutím na konkrétne okolnosti a dôvody vychádzať z toho, že občan čin nespáchal a že trestné stíhanie proti nemu nemalo byť začaté a to aj s poukazom na citované rozhodnutia v bodoch 36 a násl. odôvodnenia napadnutého rozsudku a preto si v danej veci súd prvej inštancie osvojil právny názor vyslovený Najvyšším súdom SR v uznesení sp.zn. 3Cdo/158/2012 zo dňa 14.11.2012 zdôrazňujúci objektívny charakter zodpovednosti štátu podľa § 3 zákona č. 514/2003 Z.z. vychádzajúc z toho, že táto zodpovednosť je zodpovednosťou za výsledok trestného konania a preto keďže v danom prípade bol žalobca po vznesení obvinenia a s odkazom na uznesenie prokurátora zo dňa 18.9.2003 č. PV 1364/2003-127 bola jeho sťažnosť zamietnutá ako nedôvodná, rozsudkom Okresného súdu Michalovce sp.zn. 15C 53/2009 - 1981 zo dňa 26.2.2014 oslobodený spod obžaloby a to v spojení s uznesením Krajského súdu Košice zo dňa 4.3.2015 č.k. 4To 65/2014-2026, ktorým Krajský súd Košice zamietol odvolanie prokurátora, pretože nebolo dokázané, že skutky spáchali obžalovaní.

7. Súd prvej inštancie preto konštatoval, že v danej veci bola naplnená podmienka podľa ust. § 6 ods. 1 a 2 zákona č. 514/2003 Z.z. pre vznik zodpovednosti žalovaného za škodu, t.j. existenciu nezákonného rozhodnutia, voči ktorému žalobca podal včas riadny prostriedok, čím nepochybne v danom prípade došlo u žalobcu vynaložením trov obhajoby (ich zaplatením zvolenému obhajcovi) k ujme v jeho majetkovej sfére, a to k zmenšeniu majetku zodpovedajúcemu zaplatenej peňažnej sume trov obhajoby, teda ku vzniku skutočnej škody v zmysle ust. § 17 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z., čím bol naplnený ďalší predpoklad vzniku zodpovednosti štátu za škodu podľa ust. § 3 ods. 1 písm. a/ v spojení s ust. § 5 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z., nakoľko nebyť trestného stíhania vedeného po vznesení obvinenia dotknutým uznesením povereného príslušníka PZ voči žalobcovi, neboli by žalobcovi vznikli akékoľvek trovy obhajoby spočívajúce v odmene a náhradách vyúčtovaných žalobcovi jeho obhajcom za poskytovanie právnych služieb s tým, že škoda žalobcovi vznikla v dôsledku vydania dotknutého nezákonného rozhodnutia. Na základe uvedeného tak súd prvej inštancie dospel k nepochybnému záveru o oprávnenosti uplatneného nároku čo do jeho základu, teda dôvodnosti žaloby, keďže štát zodpovedá za škodu, ktorá bola spôsobená aj nezákonným rozhodnutím s tým, že žalobca si uplatnil právo na náhradu škody na tom základe, že sa proti nemu viedlo od roku 2003 trestné konanie pre trestný čin nedovoleného prekročenia štátnej hranice, spáchaného formou spolupáchateľstva, ale spod obžaloby bol rozsudkom zo dňa 26.2.2014 oslobodený (viď v tomto znení aj uznesenie Najvyššieho súdu SR 4Cdo/183/2009), pričom orgánom oprávneným konať za štát je Generálna prokuratúra, keďže žiadosť o predbežné prerokovanie nároku podal žalobca dňa 18.10.2013 na Generálnu prokuratúru, ktorá postúpila žiadosť na Ministerstvo spravodlivosti, ktorá postúpila následne žiadosť opätovne Generálnej prokuratúre, pričom po novele zákona č. 514/2003 Z.z. zákonom č. 412/2012 Z.z., orgánom oprávneným konať za štát v prejednávanej veci podľa § 4 ods. 1 písm. f/ je Generálna prokuratúra SR.

8. Žalobca preukázal, že podal žiadosť o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody listom zo dňa 2.6.2016 na Generálnu prokuratúru. GP SR svojím listom zo dňa 10.8.2016, ktorý bol právnomu zástupcovi žalobcu doručený dňa 17.8.2016, upovedomila žalobcu o tom, že jeho žiadosť bola prerokovaná, pričom mu bolo oznámené, že jeho nárok nebude GP SR uspokojený. Zároveň poukázala na judikát ÚS SR zo dňa 13.11.2013, sp.zn. II US 163/2013-50, pričom dospela k záveru, že v danom prípade neboli splnené podmienky na uspokojenie nároku žalobcu.

9. Žalobcovi v zmysle ustanovenia § 18 ods. 1,3 zákona vzniklo aj právo na náhradu trov konania účelne vynaložených v konaní, v ktorom bolo vydané nezákonné rozhodnutie. Súčasťou tejto náhrady sú aj trovy právneho zastúpenia, ktoré žalobca požadoval vo výške 3.686,66 Eur. Z pripojeného trestného spisu mal súd preukázané, že žalobcu zastupoval v konaní obhajca JUDr. Ján Kizivat pri všetkých uplatnených úkonoch. Vyúčtované trovy právneho zastúpenia boli uplatnené v súlade s vyhláškou č. 655/2004 Z.z. Trovy právneho zastúpenia tak celkovo predstavujú požadovaných 3.686,66 eur. Žalobca predložením príjmového pokladničného dokladu preukázal, že túto sumu svojmu obhajcovi uhradil, preto mu súd aj túto náhradu priznal.

10. Rovnako za dôvodný žalobca považoval aj nárok na nemajetkovú ujmu, ale nie v požadovanej výške a keďže súd prihliadol najmä na dĺžku trestného konania, ktoré sa proti žalobcovi viedlo, t.j. po dobu 12 rokov, po ktorú bol vystavený psychickej záťaži a stresu, pričom trestné stíhanie vážne zasiahlo do jeho súkromného života, pričom žalobca mal povest' bezúhonného a čestného človeka, ktorá bola neoprávneným trestným stíhaním poškodená s tým, že žalobca bol poľovník a po vznesení obvinenia

nemohol túto činnosť plnohodnotne vykonávať, boli mu zadržané všetky zbrane, súd prvej inštancie za primeranú považoval nemajetkovú ujmu vo výške 10.000,- eur s tým, že podľa § 5 a to aj s odkazom na ust. § 5 zákona č. 215/2006 Z.z. o odškodnení osôb poškodených následnými trestnými činmi, kde maximálna výška náhrady nemajetkovej ujmy pri smrti predstavuje 50-násobok minimálnej mzdy, ktorá v súčasnej dobe predstavuje 480,- eur a maximálna náhrada 24.000,- eur.

11. Vzhľadom k tomu, že sa jedná o peňažný nárok žalobcu, ktorý si žalobca mohol uplatniť od doručenia odpovede z GP právneho zástupcovi žalobcu dňa 17.8.2016, pričom žalobca si uplatnil úrok z omeškania od 18.8.2016, t.j. od nasledujúceho dňa, súd v zmysle ust. § 517 ods. 1, 2 OZ a § 3 ods. 1 Nar. vl. č.87/1995 Z.z. /účinného od 1.1.2015/, rozhodol v znení uvedenom vo výrokovej časti tohto rozsudku.

12. O nároku na náhradu trov konania rozhodol v zmysle § 255 ods. 1 CSP.

13. Proti rozsudku podal v zákonnej lehote (včas) odvolanie žalovaný a mal za to, že napadnutý rozsudok vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci v zmysle § 365 ods. 1 písm. h/ CSP. Poukazoval na skutočnosť, že nárok na náhradu škody nemožno uplatniť, dokiaľ právoplatné rozhodnutie, ktorým bola škoda spôsobená, pre nezákonnosť nezrušil príslušný orgán (§ 4 ods. 1 zákona č. 58/1969 Zb.) s odkazom aj na citované rozhodnutie Ústavného súdu SR sp.zn. II.ÚS 163/2013-50 a rozsudok Najvyššieho súdu SR zo dňa 30.7.2008 pod sp.zn. 3Cdo/201/2007. Preto s poukazom na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR 4MCdo/15/2009, oslobodenie spod obžaloby nemožno automaticky považovať za nezákonné rozhodnutie v dôsledku čoho treba brať zreteľ na konkrétne skutočnosti a na tú skutočnosť, že rozhodnutie nikdy nebolo vyhlásené za nezákonné, zmenené alebo zrušené a preto nie je možné automaticky každé uznesenie o vznesení obvinenia, ktoré nevyústilo v právoplatný oslobodzujúci rozsudok pokladať za nezákonné rozhodnutie a to aj s poukazom na ďalšie citované rozhodnutia Najvyššieho súdu SR 3Cdo/201/2007, 1Cdo/64/2008 a nález II ÚS 163/2013 s apelom aj na rozhodovaciu prax Európskeho súdu pre ľudské práva, keďže treba vždy skúmať konkrétne okolnosti prípadu (viď rozhodnutie NS SR vo veci 4MCdo/20/2009).

14. Pokiaľ by si odvolací súd neosvojil argumentáciu žalovaného, tak žalovaný napádal priznanú náhradu škody a to titulom trov právneho zastúpenia vo výške 3.686,66 eur a 10.000,- eur ako náhradu nemajetkovej ujmy s priznaním uplatneného príslušenstva. Mal za to, že priznaný nárok na úrok z omeškania, by bolo možné priznať len zo sumy 3.686,66 eur, predstavujúcej trovy právneho zastúpenia, keďže náhrada nemajetkovej ujmy v peniazoch vzniká až na základe súdneho rozhodnutia, v ktorom je určená doba plnenia a kedy sa až po uplynutí takto určenej lehoty z plnenia dlžník dostáva do omeškania (viď v tomto znení rozsudok NS SR 6Cdo/185/2011 zo dňa 14.3.2012). Rovnako mal za to, že žalobca nepreukázal existenciu následkov takej intenzity, ktorá by zakladala právo na priznanie peňažnej náhrady titulom náhrady nemajetkovej ujmy. Navrhoval rozsudok súdu prvej inštancie zmeniť tak, že súd žalobu v celom rozsahu zamietne, prípadne ako nezákonný rozsudok zruší a vec vrátiť súdu prvej inštancie za účelom ďalšieho zákonného konania.

15. Žalobca vo vyjadrení k odvolaniu žalovanej poukazoval na článok 2 ods. 1,2 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) a ustálenú rozhodovaciu činnosť v daných sporoch s poukazom na citované rozhodnutia Najvyššieho súdu SR resp. ÚS SR, keďže Ústavný súd SR konštatoval, že ak prokurátor ustúpil od obžaloby, uznesenie, ktorým bolo proti obvinenému vznesené obvinenie, je potrebné považovať za takýchto okolností vždy za nezákonné a zasahujúce do jednotlivých práv jednotlivca (viď Nález ÚS SR zo dňa 13.12.2016 pod sp.zn. I.ÚS 540/2016-33) a preto v danom prípade je potrebné uznesenie vyšetrovateľa PZ zo dňa 2.9.2003 ČVS: N.-XX/OVVK-XXXX považovať za rozhodnutie nezákonné a zakladajúce nárok žalobcu na náhradu škody a nemajetkovej ujmy. Vykonaným dokazovaním bol podľa žalobcu preukázaný rozsah v akom trestné stíhanie bolo vedené voči osobe žalobcu a v akom rozsahu zasiahlo do jeho osobnostnej sféry a preto bola odôvodnene priznaná výška náhrady nemajetkovej ujmy v peňažnom vyčíslení s tým, že žalovaná sa dostala do omeškania s úhradou náhrady nemajetkovej ujmy v dňoch 18.8.2016 t.j. dňom nasledujúcim po dni, kedy bol právnomu zástupcovi žalobcu doručený list Generálnej prokuratúry SR ako orgánu konajúceho v mene žalovaného, v ktorom bolo uvedené, že nárok žalobcu je považovaný za nedôvodný. Navrhoval, aby odvolací súd potvrdil napadnutý rozsudok ako vecne správny a priznal žalobcovi nárok na náhradu trov konania.

16. Žalovaný vo vyjadrení k vyjadreniu žalobcu opätovne poukazoval na skutočnosti uvádzané v podanom odvolaní v kontexte citovaných rozhodnutí Okresného súdu Bratislava I ako aj citovaného uznesenia Najvyššieho súdu SR s apelom na to, že v rámci vykonaného trestného konania vedeného proti žalobcovi nebolo žiadne z rozhodnutí na to určeným procesným postupom zrušené s odkazom na § 241 ods. 1 a § 243 ods. 1 Trestného poriadku a preto je potrebné dospieť k záveru, že ak samosudca preskúma obžalobu prípadne senát predbežne prejedná obžalobu a následne nariadi hlavné pojednávanie vo veci, prípravné konanie začaté uznesením o vznesení obvinenia spolu s podanom žalobou bolo zákonné, v kontexte citovaných rozhodnutí súdov prvej inštancie tvoriacich prílohu podaného vyjadrenia.

17. Žalobca vo vyjadrení k tomuto vyjadreniu zotrval na doterajších písomných vyjadreniach a ústnych prednesoch, predložených v konaní pred súdom prvej inštancie, ako aj v odvolacom konaní a opätovne apeloval na záver nálezu ÚS SR zo dňa 13.12.2016 pod sp.zn. I.ÚS 540/2016-33 a preto je potrebné uznesenie vyšetrovateľa PZ zo dňa 2.9.2003, ČVS: N.-XX/OVVK-XXXX považovať za rozhodnutie nezákonné, zakladajúce nárok žalobcu na náhradu škody a nemajetkovej ujmy.

18. K tomuto vyjadreniu žalobcu sa žalovaný už nevyjadril.

19. Krajský súd v Košiciach ako súd odvolací (§ 34 Civilného sporového poriadku účinného od 1.7.2016, ďalej len „CSP“), prejednal odvolanie žalovaného ako podané včas a oprávnenou osobou proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné, bez nariadenia pojednávania v zmysle ust. § 385 ods. 1 CSP a kontrário v rozsahu vyplývajúcom z ust. § 379 a § 380 ods. 1, 2 CSP z hľadiska uplatneného odvolacieho dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. h/ CSP a dospel k záveru o nedôvodnosti jeho uplatnenia.

20. Rozsudok bol verejne vyhlásený na Krajskom súde v Košiciach dňa 27.6.2019 o 9.00 hod., v pojednávacej miestnosti č.dv. 230/II. posch., pričom miesto a čas verejného vyhlásenia rozhodnutia bolo zverejnené dňa 7.6.2019 na úradnej tabuli Krajského súdu v Košiciach v zmysle ust. § 219 ods. 1, 3 CSP a § 378 ods. 1 CSP.

21. Žalovaný uplatnil odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. h/ CSP t.j., že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

22. K odvolaciemu dôvodu v zmysle ust. § 365 ods. 1 písm. h) CSP odvolací súd uvádza, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav, t.j. vyvodzuje zo skutkového zistenia, aké práva a povinnosti majú strany sporu podľa príslušného právneho predpisu. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav (skutkové zistenie), pričom o mylnú aplikáciu právnych predpisov ide, ak použil iný právny predpis, než ktorý mal správne použiť, alebo aplikoval správny predpis, ale nesprávne ho vyložil, prípadne ho na daný skutkový stav inak nesprávne aplikoval (z podriadenia skutkového stavu pod právnu normu vyvodil nesprávne právne závery o právach a povinnostiach strán sporu).

23. Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozsudku, ako aj procesného postupu súdu v konaní z hľadiska uplatneného odvolacieho dôvodu a v rozsahu námietok žalovaného vymedzených v podanom odvolaní, sa stotožňuje so správnymi skutkovými závermi i právnym posúdením prejednáwanej veci, ako aj s odôvodnením napadnutého rozsudku na ktoré čo sa týka priznania istiny uplatneného nároku a sčasti aj priznaného príslušenstva titulom náhrady škody spočívajúcich v náhrade trov právneho zastúpenia ako aj náhrade nemajetkovej ujmy v celom rozsahu v zmysle § 387 ods. 2 CSP stotožňuje a na ne poukazuje a to aj čo sa týka výroku rozsudku o náhrade trov konania.

24. Rozhodnutiu súdu nie je možné vytknúť nedostatočné zistenie skutkového stavu, lebo súd vzal do úvahy skutočnosti, ktoré zákonne z vykonaných dôkazov a prednesov sporových strán vyplynuli a vyšli za konania najavo, čím neopomenul rozhodujúce skutočnosti, ktoré zákonne boli vykonanými dôkazmi preukázané, v jeho hodnotení dôkazov nie je logický rozpor a výsledok hodnotenia dôkazov zodpovedá tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z ust. § 191 a nasl. CSP. Súd na zistený skutkový stav aplikoval správne zákonné ustanovenia, ktoré aj správne vyložil a vyvodil zodpovedajúce právne závery o právach a povinnostiach sporových strán s tým, že rozsudok zodpovedá ust. § 220 ods. 2 CSP.

25. Odvolací súd konštatuje, že v danej veci má správne pasívnu vecnú legitímáciu Generálna prokuratúra SR konajúca za štát Slovenská republika v sporoch o náhradu škody v zmysle zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov v zmysle ust. § 3 ods. 1 tohto zákona, keďže pasívne legitímovaným subjektom v sporoch o náhradu škody podľa citovaného zákona je Slovenská republika s tým, že ust. § 4 tohto zákona vymedzuje, ktorý orgán koná v mene štátu. Keďže žiadosť o predbežné prerokovanie nároku bola podaná na Generálnej prokuratúre SR, Generálna prokuratúra je oprávnená konať v mene Slovenskej republiky v súlade s ust. § 4 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. v znení neskorších predpisov (viď aj rozsudok Najvyššieho súdu SR zo dňa 14.10.2015 pod sp.zn. 8Cdo/289/2014, ktorý bol uverejnený v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu SR pod číslom 6/2016).

26. K odvolacím námietkam žalovaného smerujúcich k nesprávnemu právnemu posúdeniu základu uplatňovaného nároku odvolací súd uvádza, že tieto nepovažuje za opodstatnené.

27. Podľa § 5 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. v znení účinnom do 31.12.2008 právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím má účastník konania, ktorému vznikla škoda v dôsledku rozhodnutia vydaného v tomto konaní.

28. Podľa § 6 ods. 1 prvá veta zákona ak tento zákon neustanovuje inak, právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím možno uplatniť iba vtedy, ak právoplatné rozhodnutie, ktorým bola škoda spôsobená, bolo zrušené alebo zmenené pre nezákonnosť príslušným orgánom. Súd, ktorý rozhoduje o náhrade škody je viazaný rozhodnutím tohto orgánu.

29. Zodpovednosť štátu za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím je objektívna zodpovednosť bez ohľadu na zavinenie, ktorej sa nemožno zbaviť. Je založená na súčasnom splnení troch podmienok; ktorými sú: existencia nezákonného rozhodnutia, vznik škody a príčinná súvislosť medzi nezákonným rozhodnutím a vznikom škody. Predpokladom pre posúdenie konkrétneho rozhodnutia ako nezákonného je to, že ide o právoplatné rozhodnutie, ktorým bola škoda spôsobená a ktoré bolo zrušené alebo zmenené pre nezákonnosť príslušným orgánom.

30. Súd prvej inštancie pri právnom posúdení základu nároku na náhradu škody postupoval v súlade s ustálenou judikatúrou a rozhodovacou praxou súdov SR v súlade s čl. 2, ods. 1, 2 Základných princípov CSP. Štát zodpovedá aj za škodu, ktorá bola poškodenému spôsobená začatím a vedením trestného stíhania, ktoré neskončilo právoplatným odsudzujúcim rozhodnutím trestného súdu. Pri posudzovaní základu nároku sa tu neposudzuje správnosť rozhodnutia orgánu štátu z hľadiska prípadného porušenia právnej povinnosti a zavinenia, rozhodujúcim kritériom pre posúdenie zákonnosti konania vedeného orgánom verejnej moci je procesný výsledok tohto konania. Zmyslom právnej úpravy zodpovednosti štátu za škodu je to, aby každá ujma, spôsobená nesprávnym či nezákonným zásahom štátu bola odčinená (porovnaj rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 4MCdo/15/2009).

31. Odvolací súd apeluje na to, že z odôvodnenia nálezu Ústavného súdu SR sp.zn. III.ÚS 754/2016 zo dňa 24.01.2017 vyplýva právny názor, že ústavnoprávny základ nároku jednotlivca na náhradu škody v prípade trestného stíhania, ktoré je skončené oslobodením spod obžaloby, či zastavením trestného stíhania je potrebné hľadať nielen v článku 46 ods. 3 Ústavy SR a článku 36 Listiny, ale vo všeobecnej rovine aj v princípoch materiálneho právneho štátu. Ak má byť štát považovaný za právny štát, musí niesť objektívnu zodpovednosť za konanie svojich orgánov, ktorými zasahuje do základných práv jednotlivca. V tejto situácii nie je rozhodné, ako orgány činné v trestnom konaní vyhodnotili pôvodné podozrenie, ale to, či sa ich podozrenie skutočne v trestnom konaní potvrdilo. Ak orgány v činné v trestnom konaní dospejú k rozhodnutiu, ktoré sa neskôr ukáže ako nezákonné, ide vo vzťahu k stíhanej osobe o postup porušujúci základné ľudské práva. Ak má byť jednotlivec povinný podrobiť sa úkonom trestného konania, musí existovať garancia, že v prípade preukázania, že trestnú činnosť nespáchal, dostane sa mu odškodnenie za všetky úkony, ktorými bol zo strany štátu podrobený.

32. Ustálenú rozhodovaciu prax najvyšších súdnych orgánov SR, odvolací súd zvyrazňuje citovaním uznesenia Najvyššieho súdu SR sp.zn. 3Cdo/156/2017 zo dňa 09.11.2017 z ktorého odôvodnení sa konštatuje, že po publikovaní rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp.zn. 4MCdo/15/2009 (Zbierka stanovísk Najvyššieho súdu SR a rozhodnutí súdov SR č. 37/2014 najvyšší súd nevydal rozhodnutie, ktoré by bolo založené na odlišných právnych záveroch, pričom zo všetkých nadväzujúcich rozhodnutí

Najvyššieho súdu SR a Ústavného súdu SR vyplýva, že rozhodovacia prax nie je rozdielna v tom, že ak došlo k zastaveniu trestného stíhania alebo oslobodenia spod obžaloby, je treba s prihliadnutím na konkrétne okolnosti a dôvody vychádzať z toho, že občan čin nespáchal a že trestné stíhanie voči nemu nemalo byť začaté. Nárok na náhradu škody spôsobený vedením trestného stíhania sa preto posudzuje ako nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím. Rozhodujúcim meradlom zákonnosti začatia či vedenia trestného stíhania je neskorší výsledok trestného konania.

33. Za tejto situácie odvolací súd sa stotožňuje s právnym názorom súdu prvej inštancie v tom, že vo veci je daný základ uplatňovaného nároku tým, že trestné stíhanie žalobcu bolo skončené jeho oslobodením spod obžaloby. Rozhodnutie Ústavného súdu SR sp.zn. II.ÚS106/2013 je možné považovať v jeho záveroch za odlišné, ale za podstatné považuje odvolací súd to, že rozsiahla judikatúra nasledujúca po tomto rozhodnutí Ústavného súdu vrátane recentných rozhodnutí Najvyššieho súdu SR je jednotná v otázke posudzovania základu nároku na náhradu škody, ku ktorej malo dôjsť vedením trestného konania, ktoré sa neskončilo odsúdením páchatela.

34. Odvolací súd konštatuje, že vyššie uvedeným odôvodnením sa vysporiadal so všetkými odvolacími námietkami žalovaného. Keďže však odvolanie sponchybňovalo základ uplatňovaného nároku, odvolací súd preskúmal aj rozhodnutie o výške nároku uplatňovaného žalobcom.

35. Pokiaľ ide o nárok podľa § 18 ods. 3 zákona, súd priznal náhradu za trovy právneho zastúpenia, ktoré boli preukázateľne vynaložené žalobcom v trestnom konaní v celkovej výške 3.686,66 eur. Tento nárok žalobcu je nepochybne preukázaný. Pokiaľ sa týka nároku na náhradu nemajetkovej ujmy, konštatuje odvolací súd, že súd prvej inštancie postupoval podľa § 17 ods. 2 zákona v znení účinnom do 31.12.2008. Pri svojom rozhodovaní však prihliadol aj na kritéria určovania výšky nemajetkovej ujmy, ktoré sú súčasťou právnej úpravy až od 01.01.2009. Odvolací súd sa stotožňuje so záverom súdu prvej inštancie, že výška nemajetkovej ujmy 10.000,- eur je rovnako v priamej príčinnej súvislosti s vedením trestného stíhania, pričom ide o ústavne akceptovateľný a Ústavou SR predpokladaný spôsob poskytnutia satisfakcie takto stíhanej osobe (porovnaj Nález Ústavného súdu SR sp.zn. III.ÚS 754/2016, bod 26). Odvolací súd je presvedčený o tom, že samotná skutočnosť, že žalobca bol dlhodobo trestne stíhaný, je takým vážnym zásahom do jeho osobnej integrity, že samotné konštatovanie porušenia práva nemôže byť postačujúcim zadošťačením. Už samotný objektívny fakt stavu neistoty z hrozaceho trestu a postoj verejnosti získaný z medializovaných informácií o skutku, z ktorého bol žalobca obvinený, bol spôsobilý byť vnímaný negatívne, čo je zrejme aj bez potreby osobitného preukázovania týchto okolností, pričom žalobca bol starostom obce.

36. S účinnosťou od 01.01.2013 bolo do zákona č. 514/2003 Z.z. doplnené ustanovenie § 17 ods. 4 v zmysle ktorého výška náhrady nemajetkovej ujmy nemôže byť vyššia ako výška náhrady poskytovaná osobám poškodených násilnými trestnými činmi podľa osobitného predpisu, čím bol stanovený maximálny limit výšky náhrady nemajetkovej ujmy. Toto ustanovenie sa nemôže uplatňovať na právne vzťahy založené pred 01.01.2013, napriek tomu však odvolací súd konštatuje, že súd prvej inštancie neprekročil najvyššiu výšku náhrady poskytovanej podľa zákona č. 215/2006 Z.z.

37. Vychádzajúc z uvedených dôvodov odvolací súd potvrdil ako vecne správne rozhodnutie súdu prvej inštancie, ktorý uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 13.686,66 eur, podľa § 387 ods. 1 CSP s odkazom na § 387 ods. 2 CSP.

38. Vecne správne je aj rozhodnutie o úrokoch z omeškania, avšak len čo sa týka nároku žalobcu na zaplatenie náhrady škody, ktorá žalobcovi vznikla vyplatením trov za zastupovanie advokátom vo výške 3.686,66 eur. Pri tomto nároku došlo k omeškaniu v súlade s ust. § 16 ods. 4 zákona, pričom začiatok omeškania určil správne súd prvej inštancie ako deň nasledujúci po doručení listu žalobcovi GP v zmysle jeho návrhu (viď bod 49. odôvodnenia napadnutého rozsudku).

39. Súd prvej inštancie však pochybil ak priznal nárok na úroky z omeškania aj z priznanej náhrady nemajetkovej ujmy. Povinnosť zaplatiť nemajetkovú ujmu v peniazoch vzniká totiž aj na základe súdneho rozhodnutia, v ktorom je určená doba splnenia a až uplynutím takto určenej lehoty splnenia sa dlžník dostáva do omeškania. Tento záver vyplýva z ustálenej praxe Najvyššieho súdu SR (porovnaj rozhodnutie R45/2000, rozsudok Najvyššieho súdu SR sp.zn. 6Cdo/185/2011, rozsudok najvyššieho

súdu SR sp.zn. 7Cdo/100/2017). Odvolací súd preto zmenil rozsudok v jeho vyhovujúcej časti o úrokoch z omeškania zo sumy 10.000,- eur podľa § 388 CSP v tejto časti žalobu zamietol.

40. Vecne správny je rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku o trovách konania, pretože žalobca bol vo veci úspešný čo sa týka istiny v plnom rozsahu.

41. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 255 ods. 1 CSP. V odvolacom konaní mal plný úspech žalobca a preto mu súd priznal náhradu trov odvolacieho konania proti žalovanému (§ 396 ods. 1, § 262 ods. 1 CSP).

42. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 posledná veta CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie **n i e j e** prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1,2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je

podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).